

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 „
Negyed évre . . . 3 „
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetések

és nyiltileri közlemények
jutányosan közöltenek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

kiadóhivatal

Gromon-utca 2. sz. a.

Wittigschlager K. cégénél.

→←

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felölös szerkesztő:

Feymann Gyula

figyél.

Hirdetések

Wittigschlager K. könyvkereskedésében is felvétetnek
Gromon-utca 2. szám.

A magyar közigazgatás.

A közigazgatás ellen kettős panaszt hallunk unos-untalan. Az egyiket a közigazgatóktól, a másikat a közigazgatottaktól. Amazok fizetésük hitványságot panaszolják fel, emezek az adminisztráció lassúságát és drágaságát. A két panasz nemhogy ellentétben nem áll egymással, de sőt kiegyensúlyoztatja egymást. A közhivatalnokot valóban gyalázatosan fizetik meg testet-lelket emésztő munkájáért. De ennek az oka csakugyan az, hogy bürokráciánk sokkal nagyobb, mint amekkorát a közszolgálat megkíván s az állami költségvetés elbírt. Ha csak a tavalyi évet egymagát vesszük, 3100 fővel szaporodott az állami alkalmazottak száma s ezeknek a járandósága kilencz milliónyi emelkedést okoz a budget kiadási rovatában. Háromezernél több ember — békélábon egy fél hadtest! Hát lehet-e, szabad-e a bürokrácia fejlődésének ilyen óriási arányban haladnia?

Az utolsó tíz esztendőben az államnak tisztán adminisztratív személyzete 30.000 főről 40.000 főre szaporodott, a költségek pedig ötven millióról nyolczvan millióra emelkedtek. Aki ezeket a számokat alaposan vizsgálja, rögtön rájön a bajok egy részének a nyitjára. Arra tudnillik, hogy nálunk nem annyi embert neveznek ki, amennyi munka végzendő, hanem annyi közhivatalnokot kreálnak, amennyinek a kinevezése elől kitérni nem lehet. Azt belátja mindenki, hogy a közhivatalnoki státusz nem alkothat numerus clausust; a civilizáció fejlődése, a kulturális, gazdasági és jogi haladás egyre bővíteti az állami feladatok körét s új meg új intézmények életbe hívását parancsolja. Valamelyes foku szaporítása a munkaerőknek tehát igen is okadatolt, sőt elkerülhetetlen. De ha egyetlen esztendőben háromszerrel szaporodik az állami alkalmazottak száma s ha tíz év alatt csaknem megduplázódott a személyi járandóságok tétele, akkor igazán azt kell mondani, hogy ekkora növekvés jóval túlhaladja a szükséges mértéket s hogy ná-

lunk olyan kárhozatos irányzat uralkodik, amely valósággal tenyészti, sőt nagyban gyártja a bürokráciát. És tenyészti, sőt gyártja a bürokráciával együtt a szellemi proletárságot és társadalmi nyomort is. Mert igen is oda fejlődött a helyzet, hogy egy ekkora hivatalnok-hadat tisztességes fizetéssel ellátni csaknem lehetetlenség. Az angol azt a munkabért, mely mellett éppen csakhogy éhen nem hal az ember, verejtékbérnek nevezi. Ugy érte ezt a szót, hogy az a bér kiszívja a véres verejtéket. Hát ilyen verejtékbér jut a magyar állami bürokráciának. Ami fizetést nálunk a közhivatalnok huz, az mindig kevés arra, hogy megéljen belőle és gyakran még az életszükségletek legsürgősebbjeit sem fedezi. Az állam azzal mentegődzik, hogy ennyi tömérdek embert nem győz tisztességesen megfizetni. A közhivatalnok erre keserűen azt feleli, hogy aki állást adott neki és munkát vár tőle, az ne kárhoztassa őt a koplalásra. A közhivatalnoknak egészen igaza van, az államnak csak félig. Ha nem volt szükség ennyi hivatalnokra az államnak, miért szaporította fel annyira a státust? Az állam tudta hogy kevés a fókája, miért szabadított hát rájuk ennyi eszkimot? Vigyáztak volna a kormányok arra, hogy a közszolgálat elég munkaerőt találjon elegendő fizetéssel. Az ő bűnük, hogy túl sok lett a munkaerő és túlkeves a fizetés. Ine az egyik baj, amelyet orvosolni kell, még pedig sürgősen.

Mondtuk és ismételtük, hogy a másik panasz is jogosult; az adminisztráltaké. Sok a hivatalnok, de a közigazgatás mégis lassú és rossz. Egynél több oka van ennek a bajnak. Az egyik az, hogy annak a köztisztviselőnek, akire ránehezedik a nyomoruságnak minden átka, nem igen áll a feje a munkára; lelkének súlygyene megrendül, a gondok megtámadják előbb a lelkesedését, majd a munkabírását, később talán a lelkiismeretességét is. Korgó gyomru katonákkal nem lehet csatákat nyerni; és koplaló tisztviselőkkel nem lehet jó adminisztrációt csinálni. A

közigazgatás épp olyan mint a háború: az inség mind a kettőben demoralizál. A másik ok lélektani természetű. Ahol több a munka, ott a munkást nagyobb szorgalomra serkenti a feladatokkal növekvő ambíció. Ellenben ahol kevés munka sok kézre vár, ott megszületik az indolencia. Az ügyelgés a kényelemszeretet anyja s a rennyhesség nagyanyja. Igazi dologtevés csak ott van, ahol senki sem lel ürügyet a henyelésre. De a mi közigazgatásunk fölös számban ismer olyanokat, akiknek maguknak közvetlen munka soha sem jut osztályrészül, akiknek egyedüli hivatásuk a mások szerény munkájának meddő felügyelése. Az inség demoralizáló hatásával versenyre kél tehát az a másik demoralizáció, amely a rendelkezésre álló munkaerők fölöslegéből fakad.

Van aztán egy harmadik baj is Ennek — bocsánat az idegen szóért — czopf-a neve.

Mind a három baj ellen készül már az orvosság. A pénzügyi bizottság jelentése azt az örvendetes hirt közli, hogy még ezen az országgyűlésen törvényjavaslatot fog Széll Kálmán benyújtani a közigazgatás egyszerűsítéséről. Ez a reform, amelyet hazafias megelégedéssel üdvözöl a közvélemény, két nagy előmozdító fogja az adminisztrációt megszüntetni: a fölösleges munkától és a fölösleges munkaerőktől. A reform alapfogalata az, hogy a sok haszontalan aktagyártás helyett üde és mozgékony szellemet kell a közigazgatásba plántálni. Csak minél előbb.

Öntöző csatornák.

Valóra válik hát, amit még néhány év előtt csak álmódzó jámbor óhajtsanak lehetett mondani: Magyarországon öntöző-csatorna-hálózat fog létesülni. Az öntöző-csatornák jelentősége a síkföldi mezőgazdaságban óriási, mert ezeknek segítségével lehet kivonni a földmívelés eredményét a természet szeszélye alól. Ezt persze nem abszolúte kell érteni, hanem úgy, hogy a csapadék rendszertelenségébe, mely sok esetben egy egész évi termésre végzetes lehet, az öntözőcsatornák bizonyos szabályozható módot visznek bele s lehetővé teszik a netaláni hátrányok megelő-

TÁRCSA.

Tanulók erkölcsi vezérkönyve.

Közeledik a kereszténység egyik legszebb, legmagasztosabb ünnepe: a szent karácsony. Szülők örömmel, agodalommal várják a szent estét, a melyen szeretetteiket, nagyokat és kicsinyeket — mint egykoron a napkeleti bölcsek a még eszesemőkorban levő megváltót, az emberiségnak, Jézus Krisztust értékesebből értékesebb ajándékokkal ajándékoztak meg — különféle ajándékkal lephessék meg. Igaz sok szegény szülő szívszorongva várja a nagy napot, mert talán szeretetteinek még e szent napon sem adhat egyebet, egy darabka kenyérről, — ajándéka nem telik. És mégis örül a szent karácsonynak. Mert ha szeretetteit nem is ajándékozza meg, megnyugvást és örömet talál ő és gyermekei is abban ha előveszi az énekes könyvét s élénkel családjával néhány karácsonyi, alkalmi éneket s mesél a kicsinyeknek a kis Jézusról és elmond néhány erkölcsnemesítő rövidke elbeszélést.

A karácsony alkalmával ezer meg ezer különféle tárgy csalogatja szegényt, gazdagot egyaránt. Alig tud a szülő a sok hasznos és haszontalan tárgyak tömkelegéből igényeinek s tárczájának megfelelő dolgot kiválasztani.

A gyermekek örömmel várják a kis Jézus ajándékát, a krisztkindit, napok sőt hetek előtt egyébről sem beszél a vidám had, mint a kis Jézusról, s számtalan levélkék lesznek a krisztkindihez címelve, melyben az óhajok egész serege jut kifejezésre.

Ezért a szülők sokszor magok sincsenek tisztában mit is küldessenek a kis Jézus által. Apróbb gyermekek játékokat, nagyobbak tanszereket, hasznos tárgyakat, sokan könyveket kapnak. Ez utóbbiak

kiválasztásával vannak a szülők leginkább megakadva, nem tudva, melyik fel-les meg legjobban. A kiválasztásnál feltétlenül szükséges, hogy a gyermek szellemi fejlettségének megfelelő könyvet vegyünk s akkor is főleg olyat, a mely gyermekeink erkölcs-vallásos nevelését elősegíti s fejlesztik. Alig akad a könyvpiacon jobb ily könyv, mint Vaday József, nagyváradi közs. igazgató tanítónak „Tanulók erkölcsi vezérkönyve” című, nevelők, szülők s tanítványok számára kiadott könyve. Tudjuk, hogy a gyermek kedélyére száraz beszéddel keveset, sőt azt mondhatni semmit sem lehet hatni. Példaadás egyik főnevelési eszköz. Ezenkívül egy kis szép elbeszélés, melyből erkölcsi tanulságot lehet levonni, sokkal többet használ, mint a száraz szó.

Vaday könyve valóságos kincs haza az erkölcsnemesítő, jellemzslárdító, l-ten, haza, embertársaink iránti kötelességeinkről regélő elbeszéléseknek.

Szerző érdeme, hogy egy könyvecskebe gyűjtötte az anyagot az ember erkölcsi s hazafias neveléséhez. Valamint Krisztus Urunk is példázatokban szeretett tanítani, úgy Vaday is példázatokban tanítja az olvasót tudva, hogy obb egy példa száz leckénéél. Nyelvezete rövid, világos, könnyen érthető, magyaros. Ezért a szüle 10-11 éves gyermekének bátran kezébe adhatja a művet, mert megérti, sőt nagyon jó szolgálatot tesz a könyvecske egyszerű nyelvezeténél fogva azoknál a gyermekeknél is, kik a magyar nyelvben még kissé gyengék. Az elbeszélések, példázatok szebbnél-szebbek s tapasztalatból tudom, hogy a ki egyszer ezen könyvet a kezébe veszi, le sem teszi, míg el nem olvassa.

Ha tehát a szülő kintün erkölcsnemesítő elbeszéléseket és példázatokot akar gyermekeinek elmesélni, vagy ily tartalmu könyvet nagyobb gyermekeinek kezébe adni, úgy Vaday könyvét a legmelegebben ajánlhatom, annál inkább is, mert a szerényebb anyagi körülmények között élő szülő is könnyen beszerez-

heti, a mennyiben az ára füzve 80 fill., diszkótésben 1 kor. 20 fillér s egész vászonkötésben aranyozott díszítéssel 1 kor. 80 fillér. Ugyanezen tartalmu könyv nevelők és szülők számára, az elbeszélések kezelésére való utmutató bevezetéssel 1 kor. *)

A könyv kintün erkölcsnemesítő hatását s gyakorlati értékét legjobban bizonyítja azon körülmény, hogy több királyi ügyesszég a rabok számára 50 darabonként rendelte meg. Nem kételkedem, hogy tanítótestültek könyvtáraik, szülők gyermekeik számára igyekezni fognak e kintün, a magyar ifjúság irodalmában páratlanul álló művet beszerezni s meg vagyok győződve, hogy aki az „Erkölcsi vezérkönyvet” előlvassa, ismerősének örömmel fogja azt beszerzésre ajánlani.

A könyv tartalmaz elbeszéléseket a család, szülők s hozzánktartozóinkról, testünk s lelkünk gondozásáról, jellemről, igazmondás, hazugság, becsület, bátorság, gyávaság, illem, udvariasság, erény és bünről, az állatokról, iskolai és polgári életéről, a hazáról s az iránti kötelességekről, törvénytiszteletről, az emberi társadalomról, lelkiismeretről s Isten iránti kötelességeinkről stb. 64 fejezetben 176 oldalon vannak a nagy pedagógiai képzettséggel, alapos tudással s nagy szorgalommal összegyűjtött példázatok, elbeszélések.

Mutatónl közlünk néhány rövid elbeszélést, példázatot a fentdicsért műből:

Jézus Krisztus.

Miután egész életét tanulással és tanítással töltötte, hogy az embereket a szeretetre és jóságra tanítsa: — végtére keresztian szenvedett halált tudományáért. Ő mintaképe annak, hogyan kell az embereket élni és meghalni. Életében 12 csak tanit-

*) A könyv beszerezhető Wittigschlager K. könyvkereskedő utján, vagy a szerzőnél.

zését a vagy a káros következmények elhárítását. Minden kultúrországban, a hol a mezőgazdaságnak van némi szerepe, többé-kevésbé meg van honosítva az öntöző-esatornák rendszere, néhol kapcsolatban a hajózással (Hollandia, Anglia) néhol pedig önállóan és önmagáért (Németország, Belgium, Franciaország és Észak-Olaszország).

Mindzeknél az országoknál sokkal fontosabb kérdés Magyarországra nézve az öntöző-esatornák ügye, mert az említett országok részben nem tulajdonképpen a mezőgazdaságból élnek, részben pedig kedvező csapadék viszonyokat élveznek. Ámde Magyarországon a maga teljesen szárazföldi nedvességviszonyaival, melybe alig-alig van beleszólása a tengerek páráinak, bőséges tapasztalás nyomán régóta sóvárogja azt az eszközt, mely megmenti attól a lehetőségtől, hogy hónapokon át tartó szárazságot vagy szívós esőhiányt legyen kénytelen elszenvedni, illetőleg — ellenkező esetben tétlenül nézze a termésnek a sok eső miatt való elzúllását, rothadását.

Az öntöző-esatornák ugyiszólván korrigálják a természetet s a csapadék katasztrófáknak villámhárítóiul mondhatók, e mellett azonban, — s nem lehetne mondani, hogy ez egészen mellékszél — óriási módon hozzájárulhatnak a föld termőképességének növeléséhez, a mi az intenzív gazdálkodás szempontjából a legbecsülendőbb czélok egyike.

A képviselőház most tárgyalja Darányi javaslatát az öntöző-esatornáról. A kormány olyasféle-képpen akarja megvalósítani az öntöző-esatorna-hálózatot, mint a miként a magyar vízszabályozás és ármentesítés működik. Tehát autonómikus alapon: a birtokosság bizonyos körzetek szerint esatorna társulatokat létesítene, melyek a esatorna hálózatot kiépítik, fenntartják és üzemét kezelik, a esatornák előnyeit és terheit pedig birtokuk arányában élvezik és viselik. A kormány csupán a felügyelet dolgát tartaná kezében és bizonyos módon elősegítené erkölcsi és anyagi eszközökkel a esatorna társulatok létrejöttét és működését.

Bizvást mondható, hogy az országos esatorna-hálózat, ha kiépül, a mibe persze évtizedek telnének bele, az Új Magyarországot legérdekesebb és legbecsebb alkotásainak egyike lesz.

A z e g é s z s é g .

(T.) Velezületett gyengesége köznépünknek, hogy azzal a dolgával törődik rendszeren a legkevésbé, a melynek rendbentartása rá nézve a legfontosabb, sőt sokszor egyenesen életkérdés. Így vagyunk az egészségünk megőrzésével és testünk ápolásával is. Szinte érhettetlen az a nagy nembánomság, a melyet népünk egészségügyi tekintetben tanusít.

Talán fájunk sokat hangoztatott edzetsége tett bennünket annyira elbizakodottakká, hogy a kisebb fájdalommal járó s jelentéktelennek látszó testi rendellenességeket, a melyek pedig igen sok esetben vehemensebb kórállapotok előhírnökei — egészen figyelmen kívül hagyjuk s elhanyagoljuk; holott azoknak a keletkezésük első stádiumában való szakszerű kúrálása által aránytalanul csekélyebb szenvedés és költség árán szabadulhatnánk meg tőlük.

A ki csak két lépést tett is a nyugati államok bármelyikében, az is tapasztalhatta, hogy a nép mindentel ményivel nagyobb gondot fordít egészségi állapotának megővésére, mint a mi népünk és meggyőződhetik arról is, hogy a világ egyetlen nemzetének a fiai sem viseltetnek oly megmagyarázha-

atlan ellenszenvvel és bizalmatlansággal az orvosok iránt, mint a mi népünk. Mig másutt a legkisebb étrendi zavar is elég ok arra, hogy azonnal orvosi segélyhez forduljanak, addig minálunk akinek baja esik, eleinte titkolja, vagy semmibe se veszi és a legtöbb esetben csak akkor hivat orvost, amikor már az nem segíthet. A hozzátartozói aztán azt híresztelik, hogy az orvos az oka, hogy meghalt, mert nem tudta meggyógyítani. És ismét szaporodik az orvosoktól idegenkedők száma.

Szomorú bizonyítéka a fentebb elmondottaknak az a statisztikai táblázat, mely hazánk egészségügyi állapotát párhuzamba állítja a többi európai nemzettek egészségügyi állapotával és a melyből az első tekintetre kitűnik, hogy bizony minálunk még mindig aránytalanul nagy a korai elhalálozási esetek száma.

Ha vizsgáljuk azokat az okokat, a melyek a mi népünknek az orvosi tudománytól való idegenkedésének magyarázatát adhatják és így közvetve okai magának az ország kedvezőtlen egészségi állapotának is, — legelső sorban is a népneveléssel kell foglalkoznunk.

Megtanítjuk minálunk a nép fiait sok mindenfelé, a minek sohasem veszi hasznát és közben megfélemlenek igen sok olyan dologról, a mit a felületes gondolkozásu nem tart ugyan fontosnak, de akik csak némiképpen is értenek a dologhoz, annál nagyobb fájdalommal látják annak elhanyagolását. Így például a tanítónak van legnagyobb alkalma, hogy a gyermekeknek fogékony értelmével megértesse azt, hogy betegség esetén ne féljenek az orvostól, mert hiszen az az egyetlen ember, a kitől segítséget várhatnak és meg kell magyarázni azt is, hogy másnemű értékek is vannak a világon, mint a pénz és a többi anyagi értékek és el kell oszlatnia azt a téves nézetet, hogy akkor a midőn az orvos látogatásáért pénzt kér, azt nem ingyért kapja, mint ahogyan sokfelé hiszik, hanem igenis ahhoz joga van, mert helyette más husznosabb értéket: a tudomány segítségét nyújtotta.

S Magyarországon derék tanítói karának a legnagyobb része, ámbár feltesse hatóságai s a társadalom is száz és százféle igényt támasztanak, a legrosszabbul díjazott, sokszor éhez s didergő munkásaival — a tanítókkal szemben — dícséretökre legyen mondva igyekeznek is a gyermekekbe beleoltani, hogy az ember legfőbb kincse az egészség s tiszteletre s bizalomra figyelmeztetik őket a társadalom egyik leghasznosabb, önfeláldozó tagjai — az orvosok iránt, kik — Istennek hála — kevés kivétellel a legnagyobb odaadással és jóakarattal igyekeznek szenvedő embertársaikon segíteni.

Kedvezőtlen egészségi állapotunk másik oka az arra hivatott társadalmi és hatósági közegek másnemű nagy elfoglaltságában keresendő. A legtöbb hatóság csak akkor veszi észre, hogy neki közegészségügyi feladatai is vannak, a mikor a baj már oly nagy mértékben elterjedt, hogy azt meg nem látni igazán művészet volna. Igaz, hogy kivételek is vannak.

Pedig van nekünk egy igen nagy tudással és körültekintéssel megszerkesztett törvényünk az 1876. évi XIV. t.-cz., a mely szinte ideális magaslatra akarta emelni hazánk közegészségügyi állapotát és a melynek intézkedései minden tekintetben óriási szakismeretről tanuskodnak.

Mindenesetre csak használhat a magyar közegészségügynek az állami tekintély rendelkező szava, mi azonban legelső sorban a művelt magyar társadalom segítő kezét óhajtánók látni, mely megakadályozza

minden olyan intézmény keletkezését, mely a nép egészségét veszélyeztetni és az orvosoknak bizonyos állandó pénzegélyben való részesítése által lehetővé teszi, hogy szegény sorsu beteg polgártársaikat díjtalanul kezelhessék. Akkor talán majd nem félnek úgy tőlük mint ma és jobbra fordulnak egészségügyi viszonyaink is.

H I R E K .

— **Vörösmarty-ünnep.** Koszorus költőnk, Vörösmarty Mihály születésének évfordulóját mint biztos forrásból halottuk, a pancsovai Gromon-Dezso magyar nyelvterjesztő egyesület is megfogja ünnepelni e. p. f. hó 26-án karácsony másodnapján. A részletes programot, melynek összeállításán az igazgatóság már most fáradozik, végleges megállapítása után fogjuk a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni.

— **Áthelyezés.** Jakab Antal, m. k. honvédszázados, magyar társadalmunk egyik kedves tagja Dévára lett áthelyezve. Pénteken a délutáni vonattal hagyta el családjával városunkat. A pályaudvarban igen sok jóbarátja jelent meg a búcsúnál. Hölgyek is nagy számban voltak, kik a távozó honvédszázados szeretetreméltó nevének, ki városunkban léte alatt a szeretetreméltó nevének egyik legkiválóbb és legbüszkébb tagja volt, a búcsuzásnál gyönyörű virágcsokrot nyújtak át.

— **Kinevezés.** Dr. Mráz Gusztáv gymnasiumi helyettes tanárt a vall.- és közokt. minister rendes tanárrá nevezte ki e. p. a IX. fizetési osztály II-ik fokozatába. Gratulálunk az alapos műveltségű s szorgalmas fiatal tanárnak.

— **Előleptetés.** Karácsonyi László irodatisztet az itteni kir. ügyészségnél, az igazságügyminiszter a XI. fiz. osztály II-ik fokozatába léptette elő.

— **Esküdtszeki tárgyalások.** A pancsovai esküdtbíróház hétfőn kezdte meg az évi negyedik illetve harmadik ülését, mely tekintve a főtárgyalás alá kerülő büntettek sokaságát, jóval hosszabb lesz az eddigiekénél. A polgár bírák ezen valószínűleg az egész hetet igénybe vevő főtárgyalásokon a következő ügyekben fognak ítélkezni:

Deczember 10-én.

Rijavec József untertribucsi születésű csákovai lakos ellen emberölés büntette ügyében.

Drágics Lázár homoliczi lakos ellen emberölés büntette ügyében.

Deczember 11-én:

Hegyi Mihály lajosfalvi lakos ellen gyújtogatás büntette ügyében.

Vakán Demeter borcsai lakos ellen halált okozott súlyos testi sértés büntette ügyében.

Deczember 12-én:

Perinác Szovra czezapajai lakos ellen halált okozott súlyos testi sértés büntette ügyében.

Deczember 14-én:

Frencz Ádám ozorai lakos ellen gyilkosság büntette ügyében.

— **A Pancsovai népkönyha közgyűlése.** Városunk egyik kiválóan humanus egylete, a szegény iskolás gyermekek „Pancsovai Népkönyha Egyesülete” mult vasárnap tartotta a rendez évi közgyűlést, Tordai Györgyné tiszteletbeli elnökne, Feymann Gyulané elnökne és Jablonszky Miklós elnök jelenlétében. Az elnöki megnyitó után a titkári jelentés rövid át-

ványa volt és tanításai mégis ellenállhatatlanul hódították meg a világot, mert bennök igazság és szeretet van.

A régi rómaiaknál a legfőbb hivatalnok a konzul volt mert királyi méltósága és hadvezéri hatalma volt. Mikor a konzul legyőzte az ellenséget s mint győztes vezér hazatért: a legnagyobb kitüntetés volt reá nézve, ha diadalkocsin hordozták körül a városban és így vitték a Kapitólum nevű palotába. Egy ilyen hős vezér és konzul a mint a diadalkocsin körül hordozták, hirtelen megállította a menetet.

— Álljatok meg, mert le akarok szállni.

A kísérek esodálkoztak, — soha sem történt, hogy egy konzul utközben a diadalkocsiról leszállott volna.

A konzul leszállott s egy egyszerű öreg emberhez közeledett, a ki a néptömegben a szegényebb polgárokhoz hasonlított.

A konzul ez egyszerű öreg embert a legnagyobb tisztelettel üdvözlé, megölelte és megcsókolta.

Apja volt.

A római konzul példája megtanít bennünket arra, hogy bármily nagy méltóságra jutunk is, szüleink iránt tisztelettel tartozunk.

Gróf Széchenyi István 12 éves gyermek korában, mikor atyjától könyveket kapott, szép betűvel a következő köszönőlevelet írta atyjának:

„Édes, kedves jó Atyám!

Noha én gyenge időm miatt nem is érdemlem meg a szép Magyar Könyvtáznak lajstromát és nem is tudom megítélni elegendően annak becsét, még is adott az én kedves Atyám, hogy én is példáját kövessem valaha és édes Hazámnak boldogságát, a mennyire tőlem kitelhet, előre mozdítsam. Fogok is iparkodni jól tanulni, a hogy csak lehet és magamat a jószágban gyakorolni, hogy így édes atyámnak

örömet csinálhassak. Pesten, 1803. decz. 26-án, hála-gatos, engedelmes fia, Széchenyi István.”

Széchenyi Istvánról azt írja a történelem, hogy a „legnagyobb magyar” volt.

Bizony szép dolog lesz, ha mi is hasonlítani fogunk a legnagyobb magyarhoz — legalább abban, hogy szüleink minden tetteért hálásak leszünk.

Fabricius római vezér volt és Pyrrhus ellen indult, aki ellensége volt a rómaiaknak.

Útközben Fabricius levelet kap Pyrrhusnak roszlelkű házi orvosától. Az orvos ajánlatot tesz, hogy urát nagy jutalomért kész megmérgezni. De Fabricius becsületesen akarván folytatni a háborút, megbotránkozott a levelel, s elküldte azt Pyrrhushoz. A király olvasva a levelet, álmélkodva kiálta föl: „Valóban, előbb lehetne a napot utjából eltéríteni, mint Fabriciust a becsületesség ösvényéről!” — Pyrrhus az aínok orvost megbünteté érdeme szerint s hálaból mind szabadon bocsátá a fogságban volt rómaiakat.

Mi a jellem?

1. Az olyan emberről, a ki soha sem hazudik, azt mondják: jellemes ember.

2. Az olyan emberről, ki azt mondja, a mit gondolt, még ha ebből neki kára van is, azt mondják: jellemes ember.

3. Az olyan emberről, a ki kötelességét soha el nem mulasztja, sőt akkor is elvégzi, ha rá senki sem vigyáz, azt mondják: jellemes ember.

4. Az olyan emberről, aki a másét nem kívánja, a ki mástól ingyen nem fogad el semmit, azt mondják: jellemes ember.

5. Az olyan emberről, a ki mindenkit megbecsül, de másoknak soha sem hazudik, ha még haszna volna is ő neki abból, azt mondják: jellemes ember.

Ime már ötféle tulajdonságot foglaltunk össze, de ez még nem mind. Azt kell mondanunk, hogy a kiben ez az öt és még sok más jó tulajdonság együttvéve meg van: az jellemes ember.

Andrássy Gyula gróf ifjú korában Páris környékén kocsikázott egy barátjával, valami egyfogatú kocsin, de a ló megbokrosodott s ők ugyancsak komoly veszedelemben forogtak. Andrássy azonban nagy ügyességgel leugrott a kocsiról s megállította a lovat.

Azonnal körülvették őket a francziák s így beszélgettek:

— No hiszen önök most ugyancsak félhettek.
— Mifelénk nem szoktak félni az emberek — válaszolt Andrássy a francziáknak önértetesen.

Dámon jó barátja volt Pythiasnak s ezért, mikor egy alkalommal Dámon börtönre ítélték: Pythias ult helyette a börtönben, míg Dámon hazament családi ügyeit elintézni. Ez a királyt, Dionysios annyira meggyőzte, hogy Dámonnak kegyelmet adott s föl-kérte a két jó barátot, hogy vegyék be őket is barátságukba, mert az ilyen baráti viszony megbecsülhetlen.

Mikor gróf Teleki Sándor 1739-ben követségbe ment a császár kamarásához, Lobkowitz herceghez, önértetesen adta elő a magyarok bajait.

A herceget bántotta, hogy a magyarok nem alázkodtak meg eléggé, — elővette tehát háromszögletű kalapját s fölítette a követség előtt. De Teleki grófnak sem kellett több: ő is elővette süvegét és fölítette a fejére, úgy folytatta a beszédet.

A herceg dühösen kérdezte, mit mivel, hogy meri ezt megtenni, mikor ő most a királyt képviseli.

— Én meg az ország vagyok, felelte rá gróf Teleki Sándor.

tekintést nyújtott az egyesület mult évi működéséről. A pénztárosi jelentés az egyesület örvendetes anyagi gyarapodásáról számolt be. A mult évi bevétel 2349 k. 11 f. kiadás 1158 k. 63 f. pénztári maradvány 1190 k. 47 f. Az egyesület gyűmölcsözőleg elkelyezett összes vagyona 4771 k. 80. A felmentvény megadása után a gondnok terjesztette elő igen érdekes és tanulságos jelentését. Az összes jelentések tudomásul vétettek. Elhatároztatott, hogy a népkönyha december 15-én nyílik meg s 150 gyermek veendő fel.

— **Eskuvő.** F. hó 10-én vezeti Wiesbauer Ferenc keztyűs Wintergerst Matild kisasszonyt a temes-kubini róm.-kath. templomban az oltárhoz. Adjon az Mindenható-tartós boldogságot a házasságba lépőknek!

— **Városi közgyűlés.** A város törvényhatósági bizottsága f. hó 13-án d. e. 9 órakor tartja az évi utolsó rendes közgyűlését a következő tárgysorozat-tal: 1. Polgármesteri jelentés a városi hatóság f. évi október és november havi állapotáról. 2. Aljegyző választása. 3. Öt közigazgatási bizottsági tag választása. 4. Polgármesteri indítvány a segédmérnöki állás javadalmainak emelése iránt. 5. Czirk Lipót rendőr övezvények kérvénye végkielégítés iránt. 6. Özv. Kresadinácz Mária nyugdíj és temetési járuléka iránti kérvénye. 7. Hefner Antal mezei főőrnek kérvénye a nyugdíj intézethez leendő fővétel iránt. 8. Querfeld Vilmosnak kérvénye az államszámviteli vizsga letehetésére határidő meghosszabbítása iránt. 9. Hrehus József díjok kérvénye iránt. 10. Jelentés a rendőrségi zárkák szaporítása ügyéről. 11. Az október hó 18-án tartott számonkérő széki ülés jegyzőkönyvének bemutatása. 12. Öt igazolóválasztmányi tag választása. 13. Két számonkérő széki tag választása. 14. Jgyész-helyettes kijelölése. 15. Az 1900. évi november hó 11-iki törvényhatósági bizottsági tag választás eredményének bejelentése. 16. Előterjesztés a réva-újfalvi ut kiépítése tárgyában. 17. Előterjesztés a helybeli ev. ref. egyház temetőjének berendezésére kért segély tárgyában. 18. A loavató bizottságnak 1901. évre leendő megválasztása. 19. Az 1901. évi főorvos-záshoz bizalmi férfiaknak választása. 20. Póthitelek. 21. Brkics György és társai kérvénye, hogy elhullott marháik után a legeltetési és pásztordíj elengedtesék.

Kérelem. A róm. kath. nőegyesület régi szokásához híven az idén is állít karácsonyfát a szegény gyermekek számára. Célja az, hogy azon szegény iskolás gyermekeket, kik vagy árva, vagy kiknek szülei betegség, vagy más munkakeresésképtelenség folytán szeretteinek még a legszükségesebbeket sem bírják megszerezni, lábballal, esetleg ruhával is ellátssa. Ambar a nőgyűlés egy, tombolával összekötött táncvizsgát rendezett már e célra s ez alkalommal igen szép tisztajövedelem volt, mégis tekintettel a nemes célra, kívánatos volna, ha még önkéntes adományok is folynának be, hogy így minél több gyermek élvezhetné a karácsony örömeit. Az eddig divott gyűjtéstől a nőgyűlés az idén eltekintett, s az e célra való gyűjtés miatt gyűjtőik becsatolták ki. Ily gyűjtőiket szivessegtől átvettek: a róm. kath. hitközség irodája, Bauer Ferenc, pancsovai Graff P. János, Mayer Ferenc és Wittigschlager Károly urak. Felkértek a tisztelt adakozók, sziveskedjenek adományukat ezen uraknál átadni. Minden adomány nyugtáztatni fog.

— **Több vilárosságot** kérünk a kir. törvényszék lépcsőházába. Már ismételt előfordult az idén, hogy délután 5 óra felé a törvényszék lépcsőházában több mint misztikus félhomály uralkodott. Nem tudjuk miért nem gyújtják meg a lépcsőházban függő méces lámpát, de azt tudjuk, hogy a telekönnyvőhöz vezető folyósóban pislogó vízvíz előtti világító masina nem elégséges, hogy három sarkon át, a lépcsőház sűrű sötétségét csak némileg eloszlassa. A törvényszéki palotának helyi viszonyaival az elnöknel kevésbé ismeretes jogkereső közönség érdekében kérjük a kifüggesztett mécesek meggyújtását, szóval több vilárosságot!

December hó 1-én a Wiedmann-féle sörházban rendezett családias jellegű mulatság tiszta jövedelmeként 22 koronát szolgáltatott át jószívű emberek a pancsovai szegény iskolás gyermekek Népkönyha egyesületének céljaira; fogadják mindazok, kik ezen családias jellegű mulatságon résztvettek — adományukért a Népkönyha egyesületnek halás köszönetét.

— **A közigazgatás egyszerűsítése** tárgyában kiadott belügyminiszteri rendelettel városunk közigazgatási hatóságai e hó 12-én fognak foglalkozni. Az értekezleten Rónay Jenő főispán fog elnökölni.

— **Választás.** Az iparhatósági megbízottak e hó 16-án választatnak. A választás, melyet Rakics Sándor I. alkaptány vezet mint iparhatósági kiküldött, d. e. 9 órakor veszi kezdetét a városháza nagy termében.

— **Az osztrák-magyar bank** üzletfeleinek tudomásul adja, hogy olyan váltók, a melyeken az 18... szám elő van nyomtatva, a melyeken tehát az évszámot ki kellene javítani, csak a folyó év végéig bankképesek, azon túl a bank ilyen váltókat nem fog elfogadni.

— **A népkönyha tevékenysége.** Ezen, a szegény, éhező gyermekekről gondoskodo egyesület mult évi s fenállása óta kifejtett tevékenységéről Blumensstock Mihály gondnok igen érdekes és tanulságos statisztikát állított össze, melyet egész terjedelmében a következőkben adjuk: Az 1899/1900. évi működés (a kifőzés) 1899. december 18-án vette kezdetét és 1900. évi márczius hó 3-ig tartott. A 76 napból, (az iskolai szünnapokon szünetelt a kifőzés) 56 napon át étkeztek a gyermekek. Ezen idő alatt 7735 adag étel került szétosztásra. Naponta átlag 138 gyermek kapott ebédet. Legkevesebb gyermek (83) december 27-én legtöbb (162) január 25-én ebédelt. A lefolyt év összes kiadásai 1315 kor. 14 fill. rúgtak. Egy gyermek napi ebédje 17 fillérbe került. Az egyesület 5 évi fenállása óta kifejtett működéséről a következő

adatok adnak felvilágosítást: Az I-ső évben 64 nap alatt 4120 adag étel lett kiosztva; a II-ik évben 71 nap alatt 6712 adag étel lett kiosztva; a III-ik évben 67 nap alatt 7641 adag étel lett kiosztva; a IV-ik évben gyermek járvány miatt szünetelt a működés, az V-ik évben 56 nap alatt 7735 adag étel lett kiosztva. A tényleges négy évi működés alatt 26.208 ebéd-adag nyújtott szegény iskolás gyermekeknek — Ajánljuk ezen adatokat azon jól tápláltnak figyelmébe, kik szerint nincsen szegény városunkban.

— **Kedélyes estélyt** rendez a „Männer-Gesang-Verein” ma este a „Pelikán”-szállodában, melyhez az egyet pártoló tagjai, valamint minden énekkedvelő szivesen láttatik. Belépti díj nincs.

— **Politikai karikatúrák megrajzolására** képes egyéneket hazánk eddig nem igen produkált. De mintán elvitázhatatlan, hogy minden irányban vannak nagy tehetségeink, mindenféle művészetben, az „Uj Országos Tudósító” eféle rajz-geinek után kutat, a kiket esetleg állandóan foglalkoztatna. Címeiket mintarajzokkal kér az „Uj Országos Tudósító” szerkesztősége Budapest VI. Nagy-mező utca 28. sz.

— **A hazard-játék áldozata.** Reiner Albert éskai lakos, tollkereskedő egy társával a hét elején, állítólag néhány száz koronával, tömött érszénnyel városunkba érkezett, hogy itt, s a környéken tollat, vásároljon. Meg is kezdte a vásárlást. A nap faramalmi után pedig kedve kerekedett egy kicsit mulatni s elment a Centrál kávéházba, de vesztére, mert ott néhány hivatásos hazard játékos kezébe került, s mire szerdán reggel a nap feljött Reinernek se pénze, se tolla nem volt. Az ügyes s veszedelmes hazardörök a tollkereskedő tollait állaposan kitépték. A kifosztott ember most nagyott gondolt: „Ha se pénz, se toll nincs, mire jó az élet?” s filozofálásával oda jutott, hogy semmire: s igaza volt, mert pénz nélkül nem lehet tollat venni. Pénzétől kifosztva, talán, úgy szólva, kirabolva, elment Reiner a felső szeb templomnál tért komphoz, urasan megfizette a 10 fillér vitelbért, átevezett a Temes tulsópartjára — illetve a más világra, mert a komptól pár lépésre haladva föbe lötte magát, s rövid vergődés után meghalt. Az öngyilkosság helyén megjelent rendőrkapitány Lócz József a hullát a közorháza szállította, honnan a szerencsétlen kártya-áldozat, az időközben megérkezett családjá s rokonsága sirása között pénteken d. u. helyeztetet az izraelita sikkertben örök nyugalomra. Az áldozot megbűnhődött, míg kifosztói a kik mint értesültünk notorius hazardjátékosok, s a kik a balekek kifosztásából élnek, egyelőre büntetlenül dözsölnek szerencsétlen áldozatuk koronáin. A rendőrség ezen ügyben szigorú vizsgálatot indított s mint halljuk városunk főkapitánya a híres hazardjátékosok üzelmét minden erélyvel be fogja szüntetni. Ideje is van már, hogy rendőrségünk figyelme erre is kiterjed — mert bizony sajnos dolog, hogy az egész város tudja, hogy több helyen egész nyíltan üzik a hazardjátékosok s fosztják a jóhiszemű embereket, — s a rendnek őrrei ezt nem tudják. Nézzenek csak erélyesen utána a dolognak s adják át a profesionatus hazardjátékosokat az igazság szolgáltatásnak s akkor ily szomorú eset nem fog többé előfordulni. Végre is a törvény azért van hogy megtartsák s nem, hogy fityméljanak neki s ha a rendőrség nem vigyáz a törvénybetartására, akkor ki vigyázzon rá?

— **Uj ovodák.** A megyei tanfelügyelőség a városnak tudomására hozta, hogy a vallás köoktatásügyi miniszter hajlandó lenne városunkban még két állami ovodát felállítani, ha a város megfelelő anyagi hozzájárulást biztosít s felhívja a várost ez ügyben nyilatkozni. Bizony-bizony ovodákra, nemcsak kettőre, de sokkal többre égető szükség van városunkban.

— **Látogatás.** Treissier du Cros Leo a helybeli m. k. állami selyemfodona bérlője a héten városunkba érkezett, hogy a selyemfodót megtekintse. Ugy halljuk, hogy du Cros úr a tapasztaltakkal minden tekintetben meg volt elégedve. Mi bizony sok mindennel nem vagyunk ott melegegdedve s kifüggesztelnivalónkat majd adandó alkalommal el is fogjuk mondani.

— **Karácsonyi bazár.** Ifj. Eberle József a Friedl Adolf féle házban Karácsonyi bazárt rendezett be. Ezer meg ezer féle szebbnél szebb tárgy van a bazárban felhalmazva. 4—5 filléres tárgytól kezdve, a több koronás tárgyakig meg van ott minden, a mi csak alkalmas s kedves apróság karácsonyi ajándékul. Ajánljuk a tisztelt közönség figyelmébe a kitünően berendezett s dús választékú üzletet.

— **Tilos a kostolás.** Mint másutt egy nálunk is dívik az a rossz szokás, hogy a piaczen megkostolják a különböző élelmiszereket, nevezetesen tejet, tejfölt, stb. Ezen a közegészségre nézve nagyon is hátrányos izlelés betiltása ellen tett dr. Theodorovics Pantaleon városi orvos indítványt a közegészségügyi hatóságnak. Ez a nagyon is szükséges tilalom vonatkozó javaslat megjárta az összes városi fórumokat s a napokban érkezett vissza a rendőrkapitánysághoz foganitosítás végett. Most csak arra vagyunk kíváncsiak, mikép lesz ez a kostolási-tilalom végrehajtv. Nézetünk szerint a kostolás körülbelül magától is megszűnnék, ha a közönség az élelmiszerek hatósági ellenőrzését, de naponta — tapasztalná.

— **A Művészet** című kéthetenként megjelenő diszes képes lap — melynek szerkesztője Cs. Szabó Kálmán, főmunkatársa Benicykyné Bajza Lenke — december elsei száma is méltó feltűnést kelt. Telve szebbnél-szebb illusztrációkkal és tartalma is felette érdekes. A tarlatok megnyitásáraól szól bevezető közleménye, mely után Nógrádi László, Petelei István, Matilde Serao irtak tárczákat. Közli Makai Emil Vörösmarty című általános feltűnést keltett drámai költeményét, melyet ő a Nemzeti Színház részére irt. Van benne még sok érdekes ismertetés és kritika. A képek

reprodukeziója fekete és szines nyomásban feltűnést keltene. Kiadóhivatal VI., Vörösmarty-utca 42. szám alatt van. Előfizetési ára félévre 8 korona.

— **A postaigazgatóság a check- és clearing-forgalomban.** A kereskedelmi miniszter rendelete folytán a központi posta- és távirida igazgatóság 1901. január 1-ével belép az osztrák-magyar bank giro- és a postatakarékpénztár check- és clearing forgalmába. Eszerint ezen naptól kezdve a kerületi posta- és távirida igazgatóságok pénztárai, ugyszintén a bankfiokok székhelyén levő posta- és távirida hivatalok pénztári főlösegeiket girokontón fogják a központi igazgatóságnak átutalni. Hogy ennek az intézkedésnek milyen nagy a jelentősége, semmi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy s posta- és távirida igazgatóság az osztrák-magyar bank útján évente 650 millió koronát és a postatakarékpénztár útján 745 millió koronát fog forgalomba hozni.

— **Hasznos tudnivaló.** A m. kir. földmívelésügyi miniszter rendeletet bossátott ki a rézgálicz gyártásának és forgalomba hozatalának szabályozása tárgyában. A mezőgazdasági termények, termékek és cikkek hamisításának tilalmazásáról szóló, 1895. évi XLVI. törvényezikk 1. §-ában nyert felhatalmazás alapján a közforgalomban levő rézgáliczot szintén azon cikkek közé sorolom, a melyeknek hamisítása, valamint a hamisítottaknak forgalomba hozatala tilos s az említett törvényezikk megtorló határozmányai alá esik. Az idézett törvényezikk végrehajtása tekintetében 1896. évi július hó 9-én 38286. sz. alatt kiadott rendelet kiegészítésül tehát a kereskedelemügyi és a belügyi miniszter urakkal egyetértőleg a következőket rendelem: Rézgálicz elnevezés alatt csak oly gyártmány hozható forgalomba, mely a jegecvíz beszámításával legalább 98 (kilencvennyolc) % tiszta jegecvíz réz-sulfátot tartalmaz; a többi 2 (kettő) %-ban pedig az elkerülhetetlen nedvesség-tartalom mellett, legfeljebb csak annyi vasvegyület lehet, mely 0.5 (öt tized) % fémvasnak felel meg. Jelen rendeletet keltétől számított három hó múlva lép hatályba. Budapest, 1900. évi június hó 15-én. Darányi s. k.

Szerkesztői üzenetek.

— **Lakus atyának Helyben.** A belvárosi áll. elemi leányiskola új kézimunka rendjére vonatkozó sorait későn, jelen számunk zárta után kaptuk. De különben is bármennyire megbízhatónak tartjuk uraságod értesítését — ezen ügyben, közérdekűségénél fogva, magunk is utána fogunk járni. Aztan majd felhasználunk engedelmevel — annyit, a mennyit jónak találunk.

— **Utazónak** ... A mi drága vasutunk állandó késésének okát majd megkérdezzük az igazgatóságtól.

Egy csinosan butorozott utcaiz szoba

külön bejárattal 1 vagy 2 úr részére azonnal kiadó a Laudon-utca 7. szám alatt.

Doctor Kriegl József
valódi angol

bőrvédőkenőcse és borax-szappana

1 teljesen mentes minden tiltott vagy káros hatású drasztikus anyagoktól, a legjobb kenőcs mindennemű bőrtisztítatlanságok ellen. — 2. Egy tégely kenőcs egy darab borax-szappannal After.

3 korona 30 fillér az összeg előleges beküldése mellett.

Chief Office 48, Brixton-Road, London SW.

A postautalvány
Thierry A. gyógyszerész balzsam-gyára
Pragradában, Rohitsch mellett.
5-1. címzéssel látandó el.
Nagybani vevőknek tetemes árleengedés.

A Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment Capsici comp.

egy régi kipróbált háziaszer, a mely már több mint 30 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik **köszvényelnél, csúznál és meghűléseknél.** Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” védjegyre és a „Richter” czéggeljelzésre. 80 f. 1 k. 40 f. és 2 k. árban ugyszólván minden gyógyszerertárban kapható. Foraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa, csasz. os kir. udvari szállitók, Rudolstadt.

Belvedere szálloda Bécsben, fekszik a déli állami-, Aspang-vasut és f. évi július hó 1-je óta a városi vasut Arzenal állomásának közelében. Értesítések folytán társaskocsik, (szálloda-omnibuszt) fenti indóházakhoz küldetnek. Ugyanott állandóan szobák (összesen 200) 1 frittól feljebb kaphatók, világítás és szolgálat ingyen.

A közönség köréből.

Bécsu.

Dévára történt áthelyeztetésem alkalmából mind azon helybeli és vidéki barátaimtól és ismerőseimtől, a kiktől az idő rövidsége miatt személyesen nem buszhattam, ez uton mondok Istenhozzádot.

Fogadják halás köszönetemet azon szívélyes barátságukért, a melylyel három évi ittlétem ideje alatt, engem és családomat megajándékozni szivesek voltak.

Isten hozzádot mondok a vadász pajtásaimnak is, a kiknek társaságában ittlétem ideje alatt sok kellemes napokat töltöttem és sok hosszú fülűt lefűltem.

Jakab Antal.

CSARNOK.

Hazámról.

Ita: Pethes Béláné.

Kárpátoknak gyönyörű hegysora,
Öleli át e földet két karja;
Sűrű ágának lombja borítja,
E hegyet mint kalapot bokréta.

Te koszorúja a rónaságnak!
Te vagy mutatója a nagyságnak!
Te ki oly bátor tekintetteddel,
Állsz a határnál, miunket megvédel!

Tiszta víz bugyog az oldaladból,
Halk menéssel nem lép ki utjából;
Dúdolván megütközik sziklába,
Búcsuzóul! vissza tekint rája...

A kis patak szélesebb mederbe
Ballag már mint folyó az alföldre;
Meg-megáll nézi a rónaságot,
Mert még ő ilyent nem igen látott...

Óh te alföld! szabadság ábrája,
Ez lelkennek leggyorsabb órája,
Mikor rajtad vagyok, mikor nézlek,
Oly gyorsan tűnnek napok és évek...

Szép vagy alföld! tégedet öl-letet,
A Kárpátok — és téged szemléletet...
Itt most a folyó lány karja ringat,
Álomba szenderít s ad nyugalmat.

Szép lányod délibáb feltűnik,
Arany kalász felett ringatózik;
A nap is forró szeretetével,
Hija őt egész szíve hevével.

Bár merről néztelek — csak dícséret
Száll ajkamról, szivemből szeretet;
Áldom Istenem, hogy itt születtem,
Itt boruljon a sir is felstem!

Hirdetések.

Pancsovai gazdasági egyesület.

Meghívó.

Egyesületünk t. cz. tagjai a folyó hó 23-án illetőleg folyó hó 30-án délelőtt 10 órakor a városháza nagy tanácstermében megtartandó

rendes közgyűlésre

ezenel tisztelettel meghívtnak.

Napirend:

1. Évi jelentés.
2. Pénztáros jelentése
3. Netáni interpellációk.
4. Az 1901. évi előirányzat megállapítása
5. Indítványok.

Pancsován, 1900. december hó 3-án.

Konkoly S., Weisz Károly,

elnök.

titkár.

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula.

Mindennemű JÁTÉKSZEREK dús választékban

kaphatók

Máy Márknál

Pancsován.

Nyilatkozat!

Alulírott arezképműintézet elhatározta, hogy — művészi szíleg képzett arezképfestőinek előkészítését elkerülendő — csupán ezek továbbfejlesztésére való tekintettel — rövid ideig ezen kedvező alkalom visszavonásáig, minden nyereségtől eltekint.

Emélfogva

csak 7 ftt 50 kr-ért

szállít, mint csupán az előállítási árak alig feléért

egy életnagyságu arczképet

(mellkép)

gyönyörű, elegáns, fekete-arany barokk - keretben melynek valódi értéke legalább is 30 forint.

A ki tehát saját, avagy neje, gyermekei, szülői, testvérei vagy más szeretteinek, avagy akár rég elhunyt rokonai vagy barátainak arezképet elkészíttetni ohajtja, csupán az ill-tónak fényképét tartozik beküldeni, legyen az bármily állásban, s 14 nap lefolyása alatt megkapja az arezképet, melynek szépsége bizonyára elragadó meglepetéssel fogja elöltetni.

Az arezképhez szükséges posta-láda saját árban számítatik.

Megrendelések a fénykép mellé-lésével (mely a kész arezképpel együtt sőtellenül küldetik vissza) utányulni vagy az összeg előleges beküldésével fogadtatnak el.

Az arezképek művészi kivitelűek és természetes hasonlatosságáért jótallal vállaltatik.

Tömeges elismerő- és köszönő iratok nyilvános megtekintése bárkinek jogában áll s kívánatra bárkinek bérmentve küldetnek.

„Kosmos“
arezképműintézet
Bécs, Mariahilferstrasse 116.

UNGHVÁRY LÁSZLÓ 300 banded
Czegledi Gyümölcsfaiskolája és szőlő-
telepének árjegyzéke megjelenet.
mely 500 gyümölcslejárásat tar-
talmazza. Nemes csemete eladatik
2 krtól 50 krig. Rendelhető min-
denféle vadonca, nagymennyiségű
sima és gyökerez szőlővessző Kap-
akác, sövény-készítésre alkalmas
stb. Vizonteladók 20-30% en-
gdedményt s 4-6 havi hitelt kap-
nak. Kertészeti eszközök és kitérő
borok is adatnak el. Árjegyzék
bérmentve küldetik.

Tisztelet annak, kit tisztelet illet!

Wilhelm Ferenc gyógyszerész úrnak Neunkirchenben, Bécs mellett a következőket írták 1897. augusztus 11-én Altonából:

Én már 70 éves vagyok s 10 év óta szenvedtem közvényben, úgyisintén Hämorrhoidal és emóban, mely el'en segítséget nem találtam. Csupán az ön Wilhelm-féle közvény és esz elleni vértisztító teája volt képes engemet szenvedésemtől 3 hét alatt tökéletesen megszabadítani. Fogadja ezért tőlem is, mint azon grófnótól, kinek tudósításait az újságokban olvastam, legfőbb köszönetemet.

Kiváló tisztelettel

Ackermann Christian
tökepénzes

Altona, Hamburg mellett, Reichenstrasse 6.

En Csillag Anna

185 centiméter hosszú, óriási Loreley-hajammal, a mely az általam feltalált pomádé 14 havi használata után női meg emyire. Ezt a legbármibb orvosok is egyedül való szemnek ismerték el a hajjalul-las ellen és hajpóvosztásra, araknál a szakállt megpóvosztó és már rövid használat után úgy a haj, mint a szakáll természetes fe-nyű és tömött lesz, megóvja mindkettőt a korai szűlőstől a lep-nyűvel korig.

Egy tégely ára 1 ftt, 2 ftt, 3 ftt, 5 ftt.

Szűjleküldés naponkint az összeg előzetes beküldése esetén vagy posta-utánvétellel a világ minden irányába a gyárból, a hova a megrendelések intézendők.

CSILLAG ANNA,
BÉCS, I., SEILERGASSE 5.

10 koronáért Géni arany Plaque remontr óra az egyváltó galváni-
14 karát. arany-gyűrűk 2 K
hőgyöknek és araknak
val. ezáltal erőstíve
Mind gyűfő hivat. l-
zettel. Hoz. évi tartó-
sáért kezesseg Gyö-
nyör esilogo művészes
gyémántokk
és szim. kűvekkel 2 K, erősobb
3 K. Nászygyűrűk 2 25 K (Papir-
újmerék kerék.)
Erdőkes újdonás.
Hangverseny-Piston-Accordion
nagy felhűst kelt, szőlid szer-
kezete és gyártása, valam. első
Ára miatt, mind kora ismerő-
nélkül mindenki eljászhatja a
legszebb tánc-zenei, indulókat,
melőldikat. A hangversenok 28
hangja van gyűny. bassz. kísérettel
5 K. Kép. árjegyzéklyg kapható

Rundbakin M., Bécs, IX., Berggasse 3.

Nélkülözhetlen és fölülmúlhatlan, hatásában csalhatatlan.

Világáruccikk, kivitel az összes országokba.

Chief Office 48, Brixton Road, London S. W.

A legmegbízhatóbb, legjobb s az egész világon dícsért és legkeresettebb házi szerek

THIERRY A. Balzsamja.

Fölülmúlhatlan minden mell-, tüdő-, máj-, gyomor- és minden belső betegségeknel. Külöleg a legeredményesebb

„Sebgyógyyszer.“

Valódi az összes művelt államokban bejegyzett zöld apáczavédjeggyel és tokzárral a cég és „allein echt“ szók nyomásával. Évi előállítás bebizonyítható 6 millió üveg Postai bérmentes szállítással 12 kis, vagy 6 kettős üveg 4 koroná. — Egy minta-üveg ismertetés és a világ összes országában levő raktárak jegyzékével 1 kor. 20 fillér. Szűkűldés csak az összeg előleges beküldése mellett.

THIERRY A. Százlevelű-rózsa-kenőcse

(úgynevezett csodakenőcs) elérhetlen szívérővel és gyógyhatással! Műtétet rendesen feleslegessé teszi. Ezen csodabalsam-mal egy 14 éves, gyógyíthatatlannak jelezett csontszű, legutóbb pedig egy 22 éves súlyos, rákidele betegség gyógyított meg. Hatása antiseptikus és gyors, minden nemű sebnél és gyuladással enyhítést hűtést és teljes gyógyulást hoz. Gyorsan puhítólag és osztatólag hat és minden, bármily mélyen behatolt minden nemű idegen testtől biztosan megszabadít. Egy tégely a pénz előleges beküldése után bérmentve 1 kor. 80 fillér. Nagyobb rendeléseknél ole óbb. — Évi kimutatható készítés 100.000 tégely.

Mindkét szeröl egy egész iruttár köszönet felszük eredetiben a világ összes országából betekintés végett. — Kerüljön mindenki bármí utánaot és vigyázzon a minden tégelyre begetett czágre „Apotheke zum Schutzensel des A. Thierry“. A hol nincs raktár, ott ne tessék magát hamisítványok, vagy á libólag egyenértékű készítmények megvételére magát rábeszélni hagyni, hanem tessék eg. enesen a következő ezímen rendelni:

Apotheke A. Thierry's Fabrik in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

(Az osztrák államihivatalnokok szövetségének szállítója
(Contractor of the War Office and the Admiralty, London.)